

VARAMU

1939

I

V A R A M U

KIRJANDUSE • KUNSTI • KULTUURI AJAKIRI

1939

TEINE AASTAKÄIK
I POOLAASTA

Nr. 1 – 5

TOIMKOND: JUHAN AAVIK, A. ADSON, A. GAILIT,
V. PAAVEL, A. PERANDI

VASTUTAV JA TEGEV TOIMETAJA: H. VISNAPUU
KUNSTIOSAKONNA TOIMETAJA R. PARIS
ARHITEKTUURI OSAKONNA TOIMETAJA A. KOTLI

VÄLJAANDJA: KIRJASTUS O/Ü «KULTUURKOONDIS»

SISUKORD

Luuletused.		Lk.
Adams, V.	Raamatu sünd, Vana-aasta, Lemb astroloogilises aspektis . . .	29
Adamson, H.	Looja, Päritolu	141
Antson, A.	Üheksa epigrammi	216
Hlir, E.	Õõ, Vastuseid	113
	Õhtupoolik, Taat	477
Süttiste, J.	Sonett, Töö algus, Viimne telegramm, Kurvale sõbrale . . .	1
	Valgus ja varjud	154
	Lääs ja ida	233, 345, 457
Under, M.	Valik tšehhi luulet — Luuletuste tõlkeid	301
	Kahevahel, Hüljatu viimne teekond, Nende vari, Kes	410
 Romaan 		
Mälk, A.	Kivid tules	117, 239, 389, 480
 Novellid 		
Krusten, P.	Väejoosik	464
Metsanurk, M.	Sander Pähklime suur unistus	352
Ruven, J.	Eksitus	5
 Artiklid 		
Aavik, J.	Miina Härma 75-aastane	149
Adams, V.	Lürisme ja mõtisklusi	506
Adson, A.	Erna Villmeri tähendusest eesti teatrile	269
Ambur, P.	Olulisimaid jooni Ernst Sārgava loomingu probleemistikus .	381
Ast-Rumor, K.	Muljeid Pekingi teekonnalt. Reisikirjeldus	69, 203
Genss, J.	Otto Friedrich Theodor Moelleri elust ja loomingust	33
Jalk, J.	Adson ja Sanna	167
Hlir, E.	Sihilikkuse „loogikast“	429
Karling, S.	Moodsest rootsi skulptuurist	143
Kangro-Pool, R.	Kristjan Raud	276
Keevesk, K.	Eesti välislepingud ja siseõigus	306
	Neutraliteet	524
Kogerman, P.	Eesti maapõuevarad ja energiaallikad	187
Kompus, H.	Adamson-Eric	414
Kürsna, A.	Millise täpsuseni võivad areneda ilmaennustused	405
Laaman, E.	K. Pätsi poliitiline ideestik	171
Mihkla, K.	A. Mälgu loominguline tõusutee	514
Naut, J.	Eksaktteaduste kriisist	58
Pau, I.	Pearl S. Buck	65

	Lk.
Paukson, H.	Artur Adson näitekirjanikuna 161
	Vanade eestlaste probleemist kirjanduses 290
	Jaan Lõo luule omapärast 318
Päts, R.	Lühijooni Rudolf Tobiase elust ja loomingust 49
E. Roots ja A. Perandi:	Õppejõudude ettevalmistuse küsimus Tartu Ülikoolis Eesti iseseisvuse kestel 195
Saareste, A.	Teine seisukoht eesti rahvakeele-sõnaraamatu ja murdekogu- mise küsimuses. M. Toomse järelsõna 435
Tilleman, E.	Eesti luule pale a. 1938 195
	Eemil Nestor Setälä mälestuseks 314
	Evald Aav. In memoriam 426
	Pilk läinud aasta lühi-proosaepikale 548
Toomse, M.	Eesti rahvakeele-sõnaraamatust ja murdekogumisest 323
Veerus, J.	Energiamajanduse ülesandeist Eestis 535
Visnapuu, H.	Artur Adson luuletajana 155

Ringvaade

Adson, A.	Hooaja esimene pool Tallinna teatris 88
	Betty Kuuskemaa suurjuubeli puhul 217
	Suursündmus teatri-elus 336
	Tallinna teatrid teisel poolhooajal 556
Ambur, P.	Eesti proosa- ja näitekirjanduse tõlkeist võõrkeeltesse 442
Antson, A.	Maalavade repertuaarist 333
Hiir, E.	„Vanemuise“ teater sügishooajal 94
Keevesk, K.	Välispoliitiline ringvaade 81, 330, 447
Pau, I.	William Butler Yeats 222
Parls, R.	Aasta esimese veerandi kunsti-ringvaade 449
	Kunsti kevadnäitus 560
Viirsalu- Nivanka, E.	Kiri Helsingist 96, 224, 337
Vaičlulaitis, A.	Leedu kaasaegsest kirjandusest 219

Arvustus

Adson, A.	E. H. Vrager: Valged rannad 341
Ambur, P.	August Jakobson: Uus inimene 226
Jürma, M.	A. Antson: Sina ei pea mitte himustama 228
Kangro-Pool, R.	Kaks raamatut Eesti tööst 452
Leinjärv, A.	Eesti Vabariigi President Konstantin Päts 106
Paukson, H.	Richard Roht: Inimsaatused 225
	Valik prantsuse esseid 339
Raudsepp, H.	E. Tammlaan: Raudne kodu 100
Sulk, A.	Erni Hiir: Palgest palgesse 104
	Peet Vallak: Lambavarga Näpsi lorijutte 562
Tilleman, E.	Rudolf Sirge: Häbi südames 97
	Vana Kannel III 338
	Alessandro Manzoni: Kihlatud I 563
Visnapuu, H.	„Meie“ eestlased 102

Varia

Nr. 1	109
Nr. 2	230
Nr. 3	343
Nr. 4	454
Nr. 5	564

Varamu arhitektuuri osakond

Böläu, K.	Kodukaunistamisest laiemas mõttes	25
Koolmar, R.	Kodumajanduse Instituudi hoone	38
Kotli, A.	Riiklikud ehitused	11
	Ajakohasest koolihoonest	33
Lohk, E.	Riiklike esindusehituste sisearhitektuurist	17
Ostrat, J.	Arhitektuurilise loomingu peategurid	7
Soans, A.	Haljasaladest meie linnades	29
Viltak, N.	Saateks	3

Reproduktsoone

Adamson-Eric:	värvitrükk 344/345, raamatutrükk 360/361, 376/377, 392/393, 408/409, 416/417, 424/425, 440/441
Bach, A.	488/489
Bergman, A.	512/513
Gentalen, J.	520/521
Greenberg, E.	536/537
Haamer, E.	496/497
Johani, A.	496/497
Jõesaar, E.	520/521
Kits, E.	512/513
Kollom, E.	271/272
Kull, N.	512/513
Lilmand, K.	496/497
Mlikmaa, H.	488/489
Moeller, O. F.	0/1, 16/17, 32/33, 40/41, 48/49
Murakln, A.	512/513
Ole, E.	472/473
Raud, K.	sügavtrükk 128/129, 144/145, raamatutrükk 160/161, 176/177, 192/193. 208/209
Rüga, E.	536/537
Uutman, R.	496/497
Vilralt, E.	472/473

VARAMU

1939

II

V A R A M U

KIRJANDUSE • KUNSTI • KULTUURI AJAKIRI

1939

TEINE AASTAKÄIK
II POOLAASTA

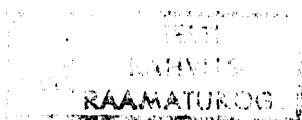
Nr. 6 – 10

TOIMKOND: JUHAN AAVIK, A. ADSON, E. HUBEL,
H. KOMPUS, V. PAAVEL, A. PERANDI

VASTUTAV JA TEGEV TOIMETAJA H. VISNAPUU
KUNSTIOSAKONNA TOIMETAJA H. KOMPUS
ARHITEKTUURI OSAKONNA TOIMETAJA A. KOTLI

VÄLJAANDJA: KIRJASTUS O/Ü «KULTUURKOONDIS»

Ar 939P
Varamu

SISUKORD

Luuletused.		Lk.
Adams, V.	Värsid kerguse vaimust	569
Adamson, H.	Proloogina, Tühi tuba, Luigelaul	905
Antson, A.	Kaheksa epigrammi	878
Hilt, E.	Sina, Enne otsust	707
	Kõnelus merega	841
	Mis sund?, Kõik maailma kaared, Neil päevil, Meie	975
Jürna, M.	Ühele daamile	660
Képes, G.	Ungari luulet	681
Merilaas, K.	Unerüütel, Lõõtsalaul	826
	Võõras imetaja, Kalamees, Madrus	937
	Vanaema jõulujutuke, Puuk	1017
Mõtus, L.	Hallaõöl	661
Pihlapuu, L.	Laudas	659
Raud, M.	Mõtletja Johannes, Surma sõidulaul, Öö laternaga	1035
Salu, A.	Operatsioonieelne	659
Selg, J.	Vana tare	661
Süttiste, J.	Lääs ja ida	591
	Hall laev, Nõnda rääkisid ahvid, On vahel nii, Leppimine	793
Visnapuu, H.	Rahu, Häving, Armuaeg	849
	Lapi laulud	1065
Romaan.		
Mälk, A.	Kivid tules	573, 719, 798, 908
Näidend.		
Visnapuu, H.	Lembit Võidumees	604
Novellid.		
Krusten, P.	Võõra lipu all	829
Reiman, R.	Lunastus	1070
Roht, R.	Õnnepäevad	687
Artiklid.		
Aavik, Joh.	Eesti keele praegune seisund ja väljavaated	745
Aavik, Juh.	Ludmilla Hellat-Lemba 60 a. sünnipäeva ja 35 a. muusikalise tegevuse puhul	868
	Eesti helikunsti areng rahvuskultuurilise tegurina ja E. V. Tallinna konservatooriumi osa selles	967

	Lk.
Adams, V.	Päikesene aeg on tulnud 629
	Kokkupuuteid Ernst Tolleriga 662
	Filosoofilisi miniatuure 844
Adson, A.	Pariisi teatrites 1939. a. varasuvel 762
	Eduard Hubel lavakirjanikuna 985
Ambur, P.	Henrik Visnapuu ajalaulud ja proloogid 1099
Antik, R.	Eesti bibliograafia seniseid saavutusi ja tuleviku ülesandeid 632
	Ääremärkusi meie üldise raamatutoodangu kohta 1048
Fazekas, J.	Ungarlus ja euroopa kultuur 1021
Jaik, J.	Chr. Rutoff-Rajasaare loominguga radadelt 981
Jürma, M.	„Vanast“ ja „uuest“ tänapäeva inglise kirjanduses 622
Kompus, H.	Kunsti sügisnäitus 978
Kuldkepp, M.	Mentaliteedi vananemine 941
Lalou, R.	Roger Martin du Gard 664
Leichter, K.	Cyrillus Kreek 50-aastane 1052
Lelinjärv, A.	Eesti avaliku raamatukogunduse päevaülesandeid 990
Luts, K.	Dekoratiivkunstid sõja eelpäevil Pariisis 1055
Mihkla, K.	Anna Haava elukäik ja looming 873
	K. Rutoff-Rajasaare elutee 964
Ney, G.	Mõtteid Riigiraamatukogu minevikust ja tulevikust 851
Paris, R.	Ado Vabbe 647
Paukson, H.	Tähelepanekuid Mait Metsanurga stiilist 997
Päss, M.	Dr. Jakob Hurt kirikupoliitilise mõtteliikumise juhina 597
	Dr. Fr. R. Faehlmann rahvuslasena 1027
Ranta, S.	Soome muusika praegusel hetkel 1060
Raudsepp, H.	Maailmavaatelisi sümptomeid Metsanurga loomingus 926
Raun, A.	Mõnda Soome teaduste alalt 1040
Rägo, G.	Keskkooli- ja gümnaasiumiõpetajate ettevalmistamisest 638
Sinimets, S.	Marie Underi „Õnnevarjutus“ ballaadi-ajaloolisel tagapõhjal 708
Sirge, R.	Pilk Metsanurgale kui jumalaotsijale 941
Taggo, B.	Vene luule kaks palet 738
Tillemann, E.	Arvi Järventaust surnud 644
	Knut Hamsunile mõeldes 777
	Portreid Mait Metsanurga loomingust 953
Vaga, A.	Eesti naiskunstnike loomingust 858
Vaga, V.	Anton Starkopf 734
Vendt, A.	Uued olukorrad väliskaubanduses 881

Ringvaade.

HaKo.	Eesti naiskunstnike tööde näitus 1013
Hilir, E.	Tartu teatrielu 1939. a. kevadhooajal 666
Oltorp, E.	Kiri Brüsselist 670
Sternbeck, O.	Pudemaid Luzerni suursõjaväelast 783
Viirsalu-	Kiri Helsingist 669
Nivanka, E.	
	Kodumaalt 889, 1013, 1123
	Välismaalt 895, 1014, 1124
	Lühiteateid 904

Arvustus.

Adson, A.	Rein Sarvesaare — Kaupo	1117
Ambur, P.	Oskar Luts — Mälestusi X	673
HaKo.	Carl Sarap — Vana Narva	886
Jaik, J.	A. Tšehhov — Valik novelle	675
Paukson, H.	Oskar Loorits — Oma rada	672
	Oskar Loorits — Endis-Eesti elu-olu I	1116
	Arp Rullingo — Veider armastuslugu	1121
Sirge, R.	„Mardikas“ — Konarlik tee	1011
Sulk, A.	Juhan Sütiste — Valgus ja varjud	1112
Tilleman, E.	P. Ambur — Ernst Särgava loomingu probleemistikust	887
	A. Antilla — Sissejuhatus uus-aja kirjanduse peavooludesse	1119

Varia.

Nr. 6	676
Nr. 7	792

Varamu arhitektuuri osakond.

Bölan, K.	Eesti osakond Helsingi elamunäitusel	65
K., A.	Tallinna Ühise Haigekassa uus ravihoone	72
	Kopli ranna aedlinn	81
	Üürimaja Tallinna Roosikrantsi tänaval arh. E. Haberman- nilt	94
K., R.	Kaminast	86
Lohk, E.	Kehakultuurihoonde eelprojektide võistlusest	49
V., R.	Ühe Tallinna moodse korteri sisustus	59

Reproduktisloone.

Aavik, P.	928/929
Adamson-Eric	944/945
Bach, A.	808/809
Barillet, J. ja K.	1032/1033
Braque, G.	1048/1049
Brinkmann, E.	832/833
Denis, M.	1064/1065
Dufy, R.	1048/1049
Ginsberg ja Heep.	1056/1057
Greenberg, J.	960/961
Guilguichon, S.	1056/1057
Haamer, E.	928/929
Jallot, M.	1056/1057
Jasmin, A.	856/857
Johani, A.	944/945
Jõesaar, E.	960/961
Kits, E.	944/945
Köks, E.	928/929
Kübarssepp, E.	992/993

Lalique, R.	1088/1089
Lardin, P.	1064/1065
Luts, K.	840/841, 944/945
Mark, K.	856/857
Matisse, H.	1032/1033
Mei, L.	824/825, 867
Mei, N.	872/873
Mellik, V.	960/961
Mätik, E.	865
Natanson, B.	1056/1057
Noll, A.	1080/1081
Põllusaar-Triik	832/833
Püttsepp, J.	928/929
Roos, E.	992/993
Rouault, G.	1080/1081
Saks, M.	992/993
Starkopf-Rea, A.	704/705, 712/713, 728/729, 736/737, 744/745, 760/761, 992/993
Subes, R.	1088/1089
Sunne, O.	861
Sõber, L.	856/857
Vabbe, A.	584/585, 600/601, 624/625, 632/633, 648/649, 656/657
Véronèse (firma).	1088/1089
Võerahansu, J.	960/961